

Nätverk för specialpedagoger

Henrik Lindqvist och Tove Mattsson

Nätverk för specialpedagoger

Upplägg:

Presentation

Tankar om nätverket

Om specialpedagogers arbete:

Arbetsuppgifter

Samverkan

Inkluderande arbetssätt

Samtal/konsultation (?)

Utredande arbete

Elever-i-kontext förklaring

Diskussion i grupper

Nätverk för specialpedagoger

Presentation

Varför?

Vad ska det leda till?

Hur vill vi hålla i träffarna?

Delaktighet och ansvar i nätverket.

Specialpedagogers arbetsuppgifter?

Skolutveckling

Direkt med elever

Identifiera och definiera

Risken att fastna i individuella förklaringsmodeller

Samtal

Samverkan

Samverkan på olika nivåer:

- Mellan rektor och specialpedagog/speciallärare
- Mellan specialpedagog och speciallärare
- Mellan specialfunktioner och andra aktörer
- Mellan specialpedagog/speciallärare och lärare

Inkluderande arbetssätt

- Samarbete, co-teaching.
- Organisation.
- Att verka för mångsidigt stöd – både individuellt, allmänt och i undervisningen.

En fråga om ansvar.

Mentorns betydelse, hur hanteras det?

Grupper

- Varför är grupper viktiga i specialpedagogisk verksamhet?
  - Elever kan inte förstås utifrån enbart individuella faktorer. För att förstå en individ behöver också de grupper som individen tillhör ingå i förklaringsmodellen.
  - I specialpedagogisk verksamhet ingår många yrkeskategorier från olika kontexter. För att få en fungerande arbetsgrupp, lärararbetslag, programlag så behöver individerna bygga en grupp som fungerar effektivt.

Grupper

- Thornbergs (2014) studie om handledning från centrala team:
  - Professional Ethnocentricity
  - Lärare:
    - Inom-elev förklaring till problem
    - Allmän undervisning
    - Strikt disciplin
    - Rättvis principer

Grupper

- Thornbergs (2014) studie om handledning från centrala team:
  - Externa konsulter/specialpedagoger
    - Elever-i-kontext förklaring
    - Inkluderande undervisning
    - Positiv disciplinering
    - ”Behovs-rättvisa”

Grupper

Dessa två grupper har utifrån sin professionella etnocentrism svårt att mötas.

Lärarnas uppfattning blir att försvara skolkulturen för att skapa lärande för eleverna som inte är i behov av särskilt stöd.

De externa konsulternas/specialpedagogers uppfattning är att skolkulturen måste ändras för att riktas mer mot elever i behov av särskilt stöd.

Thornberg (2014) Consultation Barriers Between Teachers and External Consultants: A Grounded Theory of Change Resistance in School Consultation. *Journal of educational and psychological consultation*, (24), 3, 183-210.

Normer och värden

- Att förstå elever:
  - Vilka normer och värden styr våra uppfattningar om elever?
  - Undervisning som oundvikligt moralisk handling. Etiska dilemman vi står inför som lärare/specialpedagoger och handlingar som förmedlar värden:

Roger (lärare): Johan och Mats ska alltid ta på varandra.

Ibrahim (elev): Jag såg de slicka på varandra.

Roger: Är du avundsjuk?

(Alla ler)

Milani & Jonsson (2012). Incomprehensible language? Language, ethnicity and heterosexual masculinity in a Swedish school. *Gender & Language* 5.2.

Utredande arbete

- Möjligheten att förstå allt kring en elev?
- Risken att vidare utredning kräver resurser som skulle kunna användas till att arbeta med insatser.

Severinsson (2016). Utredning om samhällsomhändertagna ungas skolsituation. Eriksson Gustavsson, Forslund Frykedal & Samuelsson (red). *Specialpedagogik – i, om, för och med praktiken*. Stockholm: Liber

- Dokumentation som process. Utvärdering alltid centralt i arbetet. Hur vet vi vad som ger verkan?

Elever-i-kontext förklaringar

- Hur kan beteendeproblem förstås?
- Är en grupp elever predestinerade att misslyckas i skolan?
- Svårigheten att gå i en lång korridor.

Elever i behov av särskilt stöd

- Elever presterar bra om de vill.
- Elever presterar bra om de kan.
- Konsekvenser och belöningar fungerar bara för elever som inte behöver det.
- Ingen filosofi – igen guide.

Greene (2011, 2016). *Vilse i skolan. Hur vi kan hjälpa barn med beteendeproblem att hitta rätt.*
Lund: Studentlitteratur

Utmaningen: 2 x 10 Metoden

- Ge elever med utmanande beteende uppmärksamhet i två minuter tio gånger där du enbart fokuserar på den andra personen och är ärligt nyfiken på den andra personens uppfattningar så menar vissa att beteendeproblem förminskas.